



ROMÂNIA  
*Avocatul Poporului*

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București  
www.avp.ro



Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: [avp@avp.ro](mailto:avp@avp.ro)  
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: [petitii@avp.ro](mailto:petitii@avp.ro)

*Ombudsman*

Domnului Ionel Alin Mastan,  
General de brigadă,  
Inspector General,  
Inspectoratul General al Jandarmeriei Române

AVOCATUL POPORULUI  
REGISTRATURĂ GENERALĂ  
IEȘIRE Nr. *H. 233* / 28. JUN. 2023

**RECOMANDAREA**

nr. *93* din *28* iunie 2023

**privind respectarea art. 22 și art. 26 din Constituția României, privind dreptul la viață și la libertate fizică și psihică, respectiv viața intimă, familială și privată**

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu ca urmare a informațiilor apărute în presă, potrivit cărora, suporterii ai mai multor echipe de fotbal au fost fotografiați cu buletinul lângă chip, dezbrăcați și percheziționați în corturi special amenajate, înainte de a intra pe stadion.

Iată câteva pasaje apărute în mass-media în legătură cu acest subiect:

“I-au dezbrăcat, fotografiat și inventariat ca pe niște obiecte” - digisport.ro - sport.hotnews.ro - 7 noiembrie 2022;

„Ne-au dezbrăcat în cort, cu buletinul lângă noi” - gsp.ro - 6 noiembrie 2022;

„Jandarmii au permis accesul (...) doar după ce s-a făcut control corporal inclusiv prin dezbrăcarea suporterilor și fotografierea lor cu cardul de identitate în mână. Cine a dorit să îndure o astfel de umilință, deoarece mulți fani au refuzat acest lucru și au preferat să nu mai asiste la meci” - prosport.ro - 9 noiembrie 2022;

“Percheziție în corturi și fotografierea buletinelor”, “Prin aceste măsuri aceștia au înțeles să percheziționeze excesiv suporterii, în corturi special amenajate pentru dezbrăcarea lor și să le fotografieze buletinele. Acțiuni care au avut loc doar la peluza echipei gazdă, o dovadă clară de discriminare.”, ba, mai mult și mult mai grav, dacă aveai tupeul să întrebi care e scopul acestor acțiuni, erai băgat în dubă și lovit, pe lângă amenda implicită primită - sport.ro - 26 octombrie 2022;

Ca urmare a celor de mai sus, în vederea lămuririi situației de fapt, au fost întreprinse demersuri la Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, respectiv la Ministerul Afacerilor Interne, autorități care ne-au transmis punctul lor de vedere cu privire la aspectele menționate de presă, din care rezultă, în esență, următoarele:

Adoptarea unor măsuri suplimentare de către efectivele jandarmeriei, *respectiv efectuarea, în unele cazuri, a legitimării, controlului corporal preventiv și al bagajelor, precum și filmarea/fotografierea împreună cu actul de identitate a unor persoane care aparțin grupurilor de suporteri, au avut la bază evenimente petrecute pe timpul disputării unor meciuri de fotbal anterioare, în municipiul București. Așadar, la meciurile de referință au fost folosite materiale pirotehnice în exces și au avut loc acțiuni cu impact în domeniul ordinii și siguranței publice, impunându-se, astfel, măsurile precizate, în scopul prevenirii introducerii în arena sportivă a obiectelor interzise la deținere, precum și asigurării securității evenimentului sportiv și siguranței spectatorilor. Totodată, măsura legitimării, precum și filmarea/fotografierea împreună cu actul de identitate au fost luate inclusiv din rațiuni tactice, având în vedere că fizionomia persoanei se poate schimba în perioada de valabilitate a actului de identitate, precum și pentru diminuarea timpului de așteptare pentru accesul în arena sportivă.*

**Având în vedere cele de mai sus, constatăm următoarele:**

În vederea prevenirii și combaterii violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, în anul 2008 legiuitorul a inițiat și adoptat Legea nr. 4/2008, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 24 din 11 ianuarie 2008.

Potrivit art. 1 lit. i) din actul normativ mai sus menționat, prin control corporal preventiv și al bagajelor, se înțelege **verificarea sumară a ținutei vestimentare și a bagajelor participanților**, în scopul prevenirii introducerii în locurile de desfășurare a competiției sau a jocului sportiv a obiectelor și materialelor interzise la deținere. Nicăieri, în cuprinsul legii, nu sunt menționate proceduri ca dezbrăcarea, descălțarea și fotografierea împreună cu documentele de identificare lângă chip a persoanelor care doresc să participe la un eveniment sportiv.

Mai mult, tot legiuitorul menționează la art. 14 lit. a) din actul normativ în discuție, faptul că, *prin servicii de asigurare a ordinii și siguranței, în incinta arenelor sportive, se înțelege verificarea documentelor de acces, precum și efectuarea controlului corporal preventiv și al bagajelor în dreptul punctelor de acces*. Așadar, nici de această dată nu se menționează faptul că, persoanele care doresc să participe la un eveniment sportiv, vor fi dezbrăcate, descălțate și fotografiate împreună cu documentele de identificare lângă chip sau de faptul că, acestea vor fi conduse corturi special amenajate în vederea efectuării controlului mai sus menționat.

Dezbrăcarea și descălțarea persoanelor care doresc să participe la un eveniment sportiv, reprezintă o adevărată percheziție corporală, în înțelesul legii penale. În acest sens, menționăm dispozițiile art. 165 alin. (1) din Codul de procedură penală: *percheziția corporală presupune examinarea corporală externă a unei persoane, a cavității bucale, a nasului, a urechilor, a părului, a îmbrăcămintei, a obiectelor pe care o persoană le are asupra sa sau sub controlul său, la momentul efectuării percheziției*.

De altfel, din interpretarea dispozițiilor alin. (2) al art. 165 din Codul de procedură penală, articol intitulat, "cazurile și condițiile în care se efectuează percheziția corporală", rezultă că percheziția corporală se poate dispune numai **în cazul în care există o suspiciune rezonabilă că prin efectuarea unei percheziții corporale vor fi descoperite urme ale infracțiunii, corpuri delictive ori alte obiecte ce prezintă importanță pentru aflarea adevărului în cauză, organele judiciare sau orice autoritate cu atribuții în asigurarea ordinii și securității publice procedează la efectuarea acesteia**, iar art. 166 din Codul de procedură penală precizează faptul că, *organul judiciar trebuie să ia măsuri ca percheziția să fie efectuată cu respectarea demnității umane*.

De asemenea, trebuie menționat că, potrivit art. 61 din Codul de procedură penală, intitulat, acte încheiate de unele organe de constatare, rezultă că acestea *au dreptul de a face percheziții corporale în cazul infracțiunilor flagrante.*

În acest context, **apreciem că, dezbrăcarea și descălțarea persoanelor care doresc să participe la un eveniment sportiv, fără ca în cauză să existe o suspiciune rezonabilă că prin efectuarea acestor proceduri vor fi descoperite urme ale unor infracțiuni, corpuri delictive ori alte obiecte ce prezintă importanță pentru aflarea adevărului în cauză, ci doar pentru faptul că, persoanele respective fac parte dintr-un grup de suporteri, precum și fotografierea acestora cu documentele de identitate lângă chip, fără ca această din urmă procedură să fie prevăzută în vreun act normativ în vigoare, reprezintă proceduri abuzive, umilitoare și degradante, care încalcă dispozițiile art. 22 și art. 26 din Constituția României, privind dreptul la viață și la libertate fizică și psihică, respectiv viața intimă, familială și privată.**

Apreciem că, acest tip de proceduri mai sus menționate (adică percheziția corporală așa cum ea este calificată de legea penală în vigoare) trebuie aplicate cu respectarea demnității umane, numai punctual, și doar în cazurile în care se evidențiază suspiciunea rezonabilă, menționată de Codul de procedură penală, și în nici un caz nu colectiv, doar pentru simplul fapt că unele persoane aparțin diferitelor grupuri de suporteri sau pentru că în trecut anumite persoane au încălcat legea la intrarea pe stadion, persoane împotriva cărora, de altfel, se poate lua măsura interzicerii accesului la competițiile și jocurile sportive de genul celor la care acestea au săvârșit fapte contrare legii.

\*

#### **Față de cele expuse,**

- prin prisma art. 22 și art. 26 din Constituția României, *privind dreptul la viață și la libertate fizică și psihică, respectiv viața intimă, familială și privată, potrivit cărora, nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant, respectiv, autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată;*

- în contextul art. 1 alin. (1) din Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, potrivit căruia, *Jandarmeria Română este instituția specializată a statului, cu statut militar, componentă a Ministerului Administrației și Internelor, care exercită, în condițiile legii, atribuțiile ce îi revin cu privire la apărarea ordinii și liniștii publice, a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a proprietății publice și private, la prevenirea și descoperirea infracțiunilor și a altor încălcări ale legilor în vigoare, precum și la protecția instituțiilor fundamentale ale statului și combaterea actelor de terorism și a dispozițiilor Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive;*

- în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României, coroborat cu art. 1 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

- în vederea realizării scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice,

Avocatul Poporului emite următoarea:

## RECOMANDARE

- 1. Inspectoratul General al Jandarmeriei Române** va lua măsuri în vederea respectării dreptului la viață și la libertate fizică și psihică, respectiv viața intimă, familială și privată, a persoanelor care doresc să participe la competițiile și jocurile sportive, drepturi prevăzute la art. 22, respectiv art. 26 din Constituția României;
- 2. În vederea respectării dispozițiilor constituționale mai sus menționate, Inspectoratul General al Jandarmeriei Române** va avea în vedere ca procedurile de verificare a persoanelor care doresc să participe la competițiile și jocurile sportive, să respecte și să nu depășească dispozițiile Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, iar eventualele proceduri suplimentare de control, să fie dispuse și să se aplice doar în cazuri cu totul excepționale și numai în limitele legii;
- 3. Inspectoratul General al Jandarmeriei Române** va comunica Avocatului Poporului dacă își însușește prezenta Recomandare și măsurile care au fost dispuse.

Avocatul Poporului,  
  
Renate Weber

